

HỌC VIỆN LỤC QUÂN NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC - ĐÀO TẠO

Thiếu tướng, PGS, TS. HOÀNG VĂN MINH
Giám đốc Học viện

QUÁN triệt sâu sắc và thực hiện nghiêm túc quan điểm, tư tưởng giáo dục của Đảng; các nghị quyết, chỉ thị của Quân ủy Trung ương và Bộ Quốc phòng, nhất là Nghị quyết Trung ương 8 (khóa XI) về "Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa"; Nghị quyết 86-NQ/ĐUQSTW, ngày 29-3-2007 của Đảng ủy Quân sự Trung ương (nay là Quân ủy Trung ương) về "Công tác giáo dục - đào tạo trong tình hình mới",... những năm qua, việc nâng cao chất lượng giáo dục - đào tạo của Học viện Lục quân đã đạt nhiều kết quả tích cực. Nổi bật là, Học viện đã chú trọng kiện toàn đội ngũ giảng viên cả về số lượng, chất lượng theo hướng chuẩn hóa; chọn lọc, bổ sung chương trình đào tạo phù hợp; tích cực đổi mới nội dung, phương pháp dạy học theo hướng thiết thực, hiệu quả, v.v. Đặc biệt, Đảng ủy, Ban Giám đốc Học viện và các khoa giáo viên không chỉ coi trọng phát triển về quy mô, hình thức đội ngũ giảng viên trong điều kiện chuyển tiếp thể hệ, mà còn hướng đến xây dựng, hoàn thiện phẩm chất, năng lực người cán bộ chỉ huy trong quá trình học tập, rèn luyện tại Học viện. Nhờ đó, chất lượng giáo dục - đào tạo của Học viện không ngừng được nâng lên; kết quả đào tạo hằng năm 100% đạt yêu cầu, có trên 90% khá, giỏi. Tính đến nay, qua hơn 400 khóa học, với gần 50.000 cán bộ chỉ huy - tham mưu cấp trung đoàn, sư đoàn và tương đương, cùng hàng trăm tiến sĩ, thạc sĩ quân sự được Học viện

đào tạo đều phát huy tốt vai trò, vị trí trên các cương vị công tác, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ, được Bộ Quốc phòng và các đơn vị trong toàn quân đánh giá cao.

Hiện nay, yêu cầu xây dựng Quân đội, tăng cường quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới đặt ra cho nhiệm vụ giáo dục - đào tạo toàn quân nói chung, Học viện nói riêng yêu cầu mới cao hơn, nặng nề hơn. Để hoàn thành thắng lợi nhiệm vụ chính trị được giao, Đảng ủy, Ban Giám đốc Học viện xác định: phải tiếp tục quán triệt sâu sắc các nghị quyết, chỉ thị của Đảng, Quân ủy Trung ương và Bộ Quốc phòng về giáo dục - đào tạo; trọng tâm là Nghị quyết Đại hội XII của Đảng, Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ X và Chiến lược phát triển giáo dục - đào tạo trong Quân đội giai đoạn 2011 - 2020, v.v. Trên cơ sở đó, chủ động triển khai toàn diện các mặt công tác, với nhiều giải pháp đồng bộ, phù hợp; tập trung vào một số nội dung chủ yếu sau:

Một là, thường xuyên kiện toàn và nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Quán triệt quan điểm: người dạy là nhân tố chủ yếu, quyết định chất lượng giáo dục - đào tạo, Đảng ủy, Ban Giám đốc Học viện chú trọng chăm lo xây dựng đội ngũ này đủ về số lượng, có phẩm chất đạo đức trong sáng, năng lực, trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cao, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ. Theo đó, Học viện chủ động lựa chọn những cán bộ quản lý, nghiên cứu ở các đơn vị, cơ quan trong Học viện có đủ các tiêu chí của người giảng viên để

bổ sung cho các khoa. Đặc biệt, Học viện tích cực phát hiện, tạo nguồn từ các khóa đào tạo dài hạn của Học viện, tập trung tuyển chọn những đồng chí có đủ năng lực, trình độ chuyên môn, khả năng sư phạm và phẩm chất đạo đức tốt; đồng thời, kết hợp với các cơ sở đào tạo khác ở trong và ngoài Quân đội để bổ sung nguồn nhân lực chất lượng cao vào đội ngũ nhà giáo. Cùng với đó, Học viện làm tốt công tác chính sách cán bộ và hậu phương Quân đội, như: biên chế vào giảng dạy các môn học có ưu thế, chính sách về nhà ở, việc làm cho thân nhân cán bộ, nhân viên của Học viện, v.v. Từ đó, khích lệ, thu hút cán bộ, giảng viên yên tâm công tác, khắc phục sự thiếu hụt về nhân lực sư phạm. Đây là bước đột phá quan trọng về củng cố, kiện toàn nguồn nhân lực chất lượng cao phục vụ nhiệm vụ giáo dục - đào tạo. Hiện nay, đội ngũ giảng viên của Học viện cơ bản bảo đảm đủ về số lượng, được đào tạo cơ bản, chính quy và từng bước trẻ hóa.

Để đội ngũ giảng viên có năng lực, trình độ đáp ứng yêu cầu giáo dục - đào tạo, Học viện luôn coi trọng kết hợp lựa chọn cán bộ có đủ tiêu chí gửi đi đào tạo ở các học viện, nhà trường trong và ngoài Quân đội nhằm tạo nguồn lâu dài với chủ động, tích cực bồi dưỡng tại chỗ, thông qua các hoạt động sư phạm của khoa, bộ môn. Đồng thời, luôn coi trọng và đẩy mạnh các hoạt động phương pháp của đội ngũ giảng viên, như: thực luyện, giảng thử, thông qua, kiểm tra giảng, thi giảng viên dạy giỏi,... tạo chuyển biến tích cực về khả năng, kỹ năng sư phạm, trình độ ngang tầm yêu cầu nhiệm vụ. Bên cạnh công tác giảng dạy, Học viện luôn chú trọng tổ chức cho giảng viên nghiên cứu khoa học. Nhiều đề tài cấp bộ, ngành được triển khai nghiên cứu cơ bản, chất lượng, đưa ra những luận chứng khoa học, sát thực tiễn, v.v. Qua đó, giảng viên không những đóng góp vào lý luận về nghệ thuật quân sự mà còn nâng cao trình độ chuyên môn. Học viện còn thường xuyên tổ chức cho giảng viên đi thực tế, tham quan, học

tập kinh nghiệm lãnh đạo, quản lý tại đơn vị; tham gia hội thảo, bồi dưỡng kiến thức quân sự ở nước ngoài để góp phần nâng cao trình độ và tích lũy kinh nghiệm thực tiễn, vận dụng vào giảng dạy. Nhằm chuẩn hóa đội ngũ giảng viên, Học viện đã chủ động xây dựng và chỉ đạo thực hiện tốt Đề án: "*Nâng cao năng lực ngoại ngữ cho cán bộ giảng viên Học viện giai đoạn 2016 - 2020 và những năm tiếp theo*". Do vậy, những năm gần đây, trình độ ngoại ngữ của cán bộ, giảng viên được nâng lên rõ rệt, phục vụ tốt cho giảng dạy, nghiên cứu, v.v. Bằng các giải pháp thiết thực trên, đội ngũ giảng viên của Học viện luôn đạt chuẩn nhà giáo theo quy định; số giảng viên có kiến thức sâu, kinh nghiệm thực tiễn phong phú, học vị cao¹ ngày càng được nâng lên.

Hai là, tích cực đổi mới nội dung, chương trình giáo dục - đào tạo, phù hợp với từng đối tượng. Đảng ủy, Ban Giám đốc Học viện xác định: đổi mới nội dung, chương trình giáo dục - đào tạo phải đúng phương châm, nguyên tắc, quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo, sự chỉ đạo của Bộ Quốc phòng; có luận chứng khoa học cụ thể, lộ trình phù hợp với đặc điểm, khả năng của Học viện và từng đối tượng. Trên cơ sở mục tiêu, yêu cầu đào tạo, bảo đảm tính liên thông về chương trình đào tạo cán bộ các cấp của Bộ Quốc phòng, Học viện kiên quyết cắt giảm những nội dung trùng lặp và đưa những nội dung mới, cần thiết vào giảng dạy, đảm bảo sát với yêu cầu, nhiệm vụ.

Hàng năm, Học viện yêu cầu việc xây dựng, bổ sung chương trình đào tạo phải có sự đổi mới, linh hoạt, sáng tạo theo đối tượng đào tạo. Trong đó, *nội dung, chương trình đào tạo cán bộ chỉ huy - tham mưu* hướng tới sự kết hợp chặt chẽ giữa trang bị lý luận với rèn luyện kỹ năng thực hành, phương pháp, tác phong công tác của người chỉ huy; kết hợp truyền thụ kiến thức mới với tổng kết kinh

1 - Hiện nay, 71% giảng viên có trình độ thạc sĩ, tiến sĩ, tỷ lệ phó giáo sư ngày càng được nâng lên.

nghiệm thực tiễn chiến đấu, lãnh đạo, chỉ huy, quản lý, huấn luyện tại các đơn vị điển hình. Đặc biệt, Học viện đã đưa vào chương trình đào tạo những nội dung về huấn luyện chiến thuật truyền thống - sở trường trong chiến tranh giải phóng dưới dạng nghiên cứu, phát triển ở điều kiện mới của chiến tranh bảo vệ Tổ quốc. Từ đó, học viên không những có kiến thức sâu về nghệ thuật quân sự ở cấp đào tạo mà còn biết vận dụng sáng tạo vào điều kiện cụ thể. *Đối với chương trình đào tạo sau đại học*, Học viện chú trọng trang bị kiến thức chuyên sâu về nghệ thuật quân sự, phương pháp nghiên cứu khoa học; trong đó, tập trung trang bị kiến thức cũng như tổ chức nghiên cứu về những nguy cơ, thách thức tác động đến lĩnh vực quân sự, quốc phòng và các hình thái, phương thức tiến hành chiến tranh xâm lược, v.v. Từ đó đề xuất những nội dung, giải pháp cụ thể ở phạm vi chiến thuật căn giải quyết trong mối quan hệ với nghệ thuật chiến dịch và chiến lược. Cùng với đó, Học viện coi trọng công tác sơ kết, tổng kết, trưng cầu ý kiến chuyên gia, các nhà khoa học và lấy ý kiến tham gia của học viên đang học tập cũng như đã tốt nghiệp và các đơn vị trong toàn quân để bổ sung, hoàn chỉnh chương trình đào tạo, đảm bảo gắn đào tạo của Học viện với thực tiễn đơn vị.

Ba là, kết hợp chặt chẽ đổi mới phương pháp giảng dạy của giảng viên với phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo của người học. Hiện nay, sự phát triển mạnh mẽ của khoa học, công nghệ kéo theo sự phát triển của hệ thống các trang, thiết bị phục vụ dạy, học cũng như sự đa dạng, phong phú của các loại hình thông tin,... là điều kiện thuận lợi để người học có thể tiếp cận bằng nhiều kênh, nhiều phương pháp. Vì vậy, khắc phục lối truyền thụ kiến thức một chiều, tiếp nhận kiến thức thụ động bằng việc vận dụng phương pháp giảng dạy tiên tiến, phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo của người học được Đảng ủy, Ban Giám đốc Học viện đặc biệt quan tâm.

Trên cơ sở ứng dụng khoa học, công nghệ hiện đại, vận dụng phương pháp dạy học tích cực, Học viện tập trung chỉ đạo các khoa giáo viên chủ động nghiên cứu, đổi mới phương pháp giảng dạy phù hợp với từng môn, chủ đề, nội dung và đối tượng người học; đẩy mạnh hoạt động phương pháp, trao đổi học thuật, nâng cao chất lượng giảng bài, v.v. Theo đó, Học viện yêu cầu đội ngũ giảng viên, trong quá trình lên lớp phải vận dụng phương pháp nêu vấn đề, gợi mở, hướng dẫn học viên nghiên cứu, tìm tòi để chủ động nắm kiến thức, hiểu sâu, rộng nội dung; tăng cường đối thoại trực tiếp với người học, vừa để kiểm tra nhận thức, phát huy khả năng tư duy độc lập, sáng tạo của học viên, vừa khắc phục tình trạng người học lին hội kiến thức một chiều. Đây là biện pháp quan trọng để người học phát huy tính chủ động, tích cực trong lին hội kiến thức; đồng thời, là động lực để người dạy tích cực nghiên cứu, tích lũy kiến thức và đổi mới phương pháp dạy học. Đối với học viên, Học viện chỉ đạo dành nhiều thời gian cho nghiên cứu, đẩy mạnh đổi mới phương pháp học tập theo hướng kết hợp tiếp thu kiến thức trên lớp với tự học, tự nghiên cứu, tăng cường trao đổi, thảo luận và thực hành tập bài ở các cương vị, theo từng chuyên ngành. Trong huấn luyện và diễn tập chiến thuật, cùng với tích cực ứng dụng một số công nghệ hiện đại, Học viện chú trọng xây dựng tường định, bài tập từ cơ bản đến phức tạp,... đòi hỏi người học tư duy nhanh nhạy, linh hoạt, sáng tạo, quyết đoán, vận dụng kiến thức tổng hợp, đáp ứng yêu cầu của chiến tranh công nghệ cao.

Nâng cao chất lượng giáo dục - đào tạo luôn là yêu cầu tất yếu của các cơ sở đào tạo. Do vậy, bên cạnh việc tiếp tục phát huy kết quả đã đạt được về công tác này, Học viện cần tiếp tục quán triệt, vận dụng sáng tạo quan điểm, đường lối giáo dục - đào tạo của Đảng, Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng, với những giải pháp đồng bộ, hiệu quả, đáp ứng yêu cầu xây dựng đội ngũ cán bộ Quân đội, bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới. ❖